

Sygn. akt XI W 9910/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Bazyluk

Protokolant: Beata Jaworska

przy udziale oskarżyciela K. P.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016 roku w W.

sprawy **W. K.**

syna J. i A.

urodzonego dnia (...) w W.

obwinionego o to, że:

w dniu 05 września 2014 r. w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc właścicielem pojazdu marki F. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył w/ w pojazd do kierowania w dniu 15.08.2014r. o godzinie 17:07 na ul. (...) w W.,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 kw,

orzeka

I obwinionego W. K. uznaje za winnego tego, że w dniu 5 września 2014 roku w W. wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej (...) W. Oddziału (...) przy ul. (...) w W., komu powierzył do kierowania lub używania w dniu 15 sierpnia 2014 roku o godzinie 17:07 w W. na ulicy (...) stanowiący jego własność pojazd marki F. o numerze rejestracyjnym (...), co stanowi wykroczenie z art. 96§3 kw i za to na podstawie art. 96§3 kw w zw. z art. 96§1 kw w zw. z art. 24§1 i 3 kw wymierza mu karę grzywny w wysokości 500 (pięćset) złotych;

II na podstawie art. 118 §1 kpw, 119 kpw w zw. z art. 626 § 1 kpk i 627 kpk zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) złotych z tytułu kosztów sądowych, w tym 50 (pięćdziesiąt) złotych z tytułu opłaty.

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności faktycznych ujawnionych w toku rozprawy, Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 15 sierpnia 2014 roku o godzinie 17:07 w W. przy ulicy (...) zostało wykonane zdjęcie za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości MultaRadar CD pojazdu marki F. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego znakiem drogowym B-33 „ograniczenie prędkości do 60 km/h” przekraczając dozwoloną prędkość o 26 km/h, czym wyczerpał znamiona wykroczenia określonego w art. 92a k.w.

Wobec powyższego Straż Miejska (...) W. podjęła czynności wyjaśniające, aby ustalić tożsamość sprawcy. W dniu 25 sierpnia 2014 roku, w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców ustalono, że właścicielem pojazdu jest W. K., a współwłaścicielem H. K..

Do ustalonego właściciela pojazdu skierowano wezwanie dotyczące popełnionego wykroczenia oraz druki oświadczenia na wyrażenie zgody na przyjęcie grzywny w drodze mandatu karnego, wraz z pouczeniami. W odpowiedzi na nie W. K. wskazał, że pojazd jest jednocześnie użytkowany przez współwłaścicieli wpisanych do ewidencji, on zaś nie popełnił zarzucanego mu wykroczenia i nie ma możliwości wskazania kto kierował pojazdem w dniu 15 sierpnia 2014 roku.

Wobec powyższego Straż Miejska (...) W. odstąpiła od sporządzenia protokołu przesłuchania osoby podejrzanej w sprawie o popełnienie przedmiotowego wykroczenia i pouczyła właściciela pojazdu o treści art. 78 ust. 4 i 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, jak również o fakcie, iż niewykonanie określonego przedmiotowymi przepisami obowiązku skutkuje wyczerpaniem znamion wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. Ustosunkowując się do powyższego W. K. wskazał, że pojazd, którego jest właścicielem nie jest przez niego nikomu udostępniany i jest użytkowany wyłącznie przez współwłaścicieli. Właściciel wskazał również, że nie jest prowadzona ewidencja korzystania z pojazdu i nie jest w stanie stwierdzić kto w dniu 15 sierpnia 2014 roku o godzinie 17:07 był kierowcą pojazdu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: notatki urzędowe k. 1-3, 13, 14, 15; zdjęcie z fotoradaru k. 4; pisma obwinionego k. 7, 11; częściowo wyjaśnienia obwinionego o k. 49-50.

Obwiniony W. K. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu.

Na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2016 roku wyjaśnił, że samochód nie stanowi wyłącznie jego własności, gdyż zarówno on jak i jego żona jeżdżą nim. Kluczyki są zawsze dostępne. Wobec powyższego obwiniony nie może wskazać kto w danym momencie prowadził pojazd. Ponadto obwiniony nie rozpoznał kierowcy pojazdu na okazanym mu zdjęciu z fotoradaru.

Sąd zważył co następuje.

W ocenie Sądu wyjaśnienia obwinionego nie zasługują na danie im wiary, z wyjątkiem części w której potwierdza on niekwestionowalne fakty co do prawa własności pojazdu oraz okoliczności dotyczących jego osoby. Wskazywanie przez obwinionego, iż jako współwłaściciel pojazdu nie jest on w stanie kontrolować kto i kiedy korzysta z samochodu przeczy zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Powyższych wyjaśnień obwinionego nie można traktować inaczej jak jedynie przyjętej przez niego linii obrony zmierzającej do uniknięcia odpowiedzialności za popełnione wykroczenie. Wobec nie budzącego wątpliwości stanu faktycznego ocena zachowania obwinionego sprowadza się jedynie do oceny prawnej.

Nie ulega wątpliwości, że obwiniony nie wskazał na żądanie uprawnionego organu w stosownym czasie, komu w dniu 15 sierpnia 2014 roku powierzył pojazd marki F. o numerze rejestracyjnym (...) do kierowania lub używania, a samochód którego jest właścicielem nie był w tym czasie używany wbrew jego woli i wiedzy (obwiniony nawet nie sugerował możliwości zaistnienia takiej sytuacji). Poza wątpliwością pozostaje też fakt, iż W. K. został prawidłowo wezwany przez Straż Miejską do udzielenia informacji o osobie kierującej w oznaczonym dniu przedmiotowym pojazdem, wezwanie odebrał osobiście i podpisał pismo z dnia 5 września 2014 roku, wysyłając je do Straży Miejskiej.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty ujawnione na rozprawie bez ich odczytywania w trybie art. 76 § 1 k.p.w. w postaci: notatek urzędowych k. 1-3, 13, 14, 15; zdjęcia z fotoradaru k. 4 oraz zwrotnego potwierdzenia odbioru k. 6. Powyższe dokumenty zostały sporządzone w przepisanej prawem formie przez uprawnione do tego podmioty, ponadto ich wiarygodność nie była kwestionowana przez strony w toku postępowania, Sąd zaś z urzędu nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej.

Zgodnie z art. 96 § 3 k.w. karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenia określone w art. 96 § 3 k.w. ma na celu m. in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten określa skutek nie wywiązania się z obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. 2012 poz. 1137), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

W świetle art. 96 § 3 k.w. oraz art. 78 ust. 4 Prawo o ruchu drogowym na obwinionym jako współwłaścicielu pojazdu ciążył obowiązek posiadania danych na temat osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią może być uznane za przejaw zachowania sprzecznego z art. 96 § 3 k.w. Niewskazanie osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (Stefański R.A., Wykroczenia drogowe. Komentarz, Lex 2011). Jednocześnie wskazać należy, iż stosowanie do treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz zwolniony jest z obowiązku wskazanego w art. 96 § 3 k.w., jedynie w przypadku użycia pojazdu przez osobę nieznaną wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza w sposób niemożliwy do zapobieżenia.

W niniejszej sprawie obwiniony nie wykazał jednak aby spełnione zostały powyższe przesłanki, wyłączające odpowiedzialność. Poza sporem pozostaje fakt, iż Straż Miejska prowadziła postępowanie w związku z tym, że w dniu 15 sierpnia 2014 roku o godzinie 17:07 w W. przy ulicy (...) zostało wykonane zdjęcie za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości MultaRadar CD pojazdu marki F. o numerze rejestracyjnym (...), którego kierowca nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego znakiem drogowym B-33 „ograniczenie prędkości do 60 km/h” przekraczając dozwoloną prędkość o 26 km/h. Stąd też Straż Miejska zwróciła się do właściciela pojazdu o wskazanie komu powierzono do używania pojazd w tym czasie. Wezwanie do wskazania informacji o użytkowniku pojazdu samochodowego było doręczone właścicielowi pojazdu prawidłowo.

Konstrukcja art. 96 § 3 k.w. wskazuje na to, że właściciel pojazdu ma obowiązek wiedzieć, kto użytkuje pojazd. Ustawodawca przewidział, iż jest to obowiązek właściciela. Kwestia użytkowania pojazdu pozostaje w gestii właściciela, jako dysponenta rzeczy. Obwiniony w piśmie z dnia 5 września 2014 roku wskazał, że pojazd jest jednocześnie użytkowany przez współwłaścicieli wpisanych do ewidencji tj. przez niego i jego żonę, a w konsekwencji nie ma on możliwości wskazania kto dysponował w danym momencie pojazdem, gdyż każdy ze współwłaścicieli ma takie same prawa do korzystania z samochodu.

Wskazać należy, iż w świetle odpowiedzialności za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. nie ma znaczenia, iż pojazd był przedmiotem współwłasności. Każdy właściciel, do którego zwróci się uprawniony organ jest zobowiązany do udzielenia informacji. Straż Miejska nie miała obowiązku zwracać się do wszystkich współwłaścicieli. Z wyjaśnień obwinionego wynika, że do korzystania z pojazdu uprawniony jest każdy ze współwłaścicieli pod warunkiem, że pojazd nie jest używany przez drugiego współwłaściciela. Zatem obwiniony, jeżeli to nie on używał bądź kierował pojazdem wskazanym w żądaniu straży miejskiej, to powinien wskazać osobę, która zgodnie z ustalonymi zasadami korzystania mogła pojazd używać lub kierować, czyli swoją żonę. Okoliczność, iż każdy ze współwłaścicieli jest uprawniony do korzystania z całości rzeczy przesądza o tym, iż współwłaściciele muszą uregulować sposób korzystania z rzeczy i przez to ustalenie należy rozmień zniemię powierza do używania lub kierowania w rozumieniu art. 78 ust 4 Prawa o ruchu drogowym i art. 96 §3 kodeksu wykroczeń. Ponadto wskazać należy, iż w ramach współwłasności trudno uznać, iż pojazd użytkowany jest w sposób niekontrolowany przez drugiego współwłaściciela oraz osoby trzecie.

Zgodnie z art. 1 § 2 k.w. nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. W myśl natomiast art. 6 § 1 k.w. wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia

na to się godzi. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że na obwinionym ciążył ustawowy obowiązek przekazania informacji uprawnionemu organowi z którego to obowiązku się nie wywiązał. Zatem zdaniem Sądu z powodów wskazanych powyżej obwiniony powinien był wykonać swój obowiązek. Zaslania się przy składaniu wyjaśnień przez obwinionego faktem, iż pojazd stanowi współwłasność jego i jego żony nie może być uznane przez Sąd za okoliczność wyłączająca odpowiedzialność obwinionego za zarzucane mu wykroczenie. W konsekwencji uznać należy, że obwiniony jako współwłaściciel pojazdu, biorąc pod uwagę istnienie ustawowego obowiązku określonego w art. 96 § 3 k.w. i przewidując możliwość popełnienia tego wykroczenia, godził się na jego popełnienie. Obwiniony otrzymując prawo jazdy i uczestnicząc w ruchu drogowym miał obowiązek wszechstronnej znajomości Prawa o ruchu drogowym, a za zaniebdania w tym względzie musi ponosić konsekwencje prawne.

Sąd zwraca uwagę, iż zmiany w przepisach prawa o ruchu drogowym oraz ustawie o strażach gminnych, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2016 roku, odbierające straży miejskiej i gminnej uprawnienie do wykonywania kontroli ruchu drogowego w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy pomocy urządzeń rejestrujących mają charakter zmian proceduralnych (Dz.U. 2015.1335). Oznacza to, że choć w obecnym stanie prawnym Straż Miejska nie jest uprawniona do żądania wskazywania osoby kierującej pojazdem w wypadku, gdy wykroczenie zostało ujawnione przez urządzenie rejestrujące (fotoradar), to nadal posiada uprawnienie do występowania jako oskarżyciel publiczny w sprawach wszczętych przed dniem 1 stycznia 2016 roku. Zdaniem Sądu utrata uprawnień do używania fotoradarów stacjonarnych od dnia 1 stycznia 2016 roku nie jest równoznaczna z odebraniem uprawnień oskarżyciela publicznego w sprawach, które wszczęto wówczas, kiedy Straż do takiego działania miała prawo. Gdyby ustawodawca zamierzał pozbawić straże gminne uprawnień oskarżyciela publicznego, to logika nakazuje przyjąć, że przekazałby je innemu organowi – na przykład Policji, nie pozostawiając całej ogromnej grupy sprawców wykroczeń drogowych bezkarnymi, tak się jednak nie stało. W związku z tym zasadnym jest uznawanie, iż Straże Miejskie uprawnione są do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach wszczętych przed dniem 1 stycznia 2016 roku.

Wobec powyższego Sąd uznał, iż obwiniony wypełnił znamiona czynu stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Czyn obwinionego był zawiniony i społecznie szkodliwy. Społeczna szkodliwość wykroczenia przejawia się w tym wypadku poprzez to, że obwiniony nie wskazując, komu powierzył pojazd do używania lub kierowania uniemożliwił ukaranie sprawcy wykroczenia drogowego, zwiększając bezkarność piratów drogowych.

Wymierzając obwinionemu karę, Sąd kierował się ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w wysokości 500 złotych w swojej dolegliwości nie przekracza stopnia winy, jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów sprawy. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu obwinionego Sąd zważył, że W. K. popełnił wykroczenie na skutek naruszenia istotnego obowiązku z ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wymierzając obwinionemu karę Sąd miał na uwadze, że tego typu wykroczenia, jakie popełnił obwiniony, jest szczególnie naganne i popełnione w zamiarze uniknięcia odpowiedzialności za inne popełnione wykroczenie bądź przez samego obwinionego bądź inną osobę. W związku z tym, wymogi społecznego oddziaływania w zakresie kształtowania prawidłowych postaw wobec porządku prawnego sprawiają, że kary wymierzone za takie wykroczenia powinny odstraszać od ich popełniania i uświadamiać konieczność wywiązywania się z obowiązku z art. 78 ust. 4 p.r.d.

Wymierzając obwinionemu karę Sąd uwzględnił możliwości zarobkowe obwinionego, który posiada dom, jest emerytem, wykonującym zawód nauczyciela akademickiego z czego osiąga dochody w wysokości 5.014 zł emerytury i około 3.000 zł z wykonywanej pracy. Orzeczona kara jest karą spełniającą swe cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okoliczności przypisanego czynu i jego społecznej szkodliwości.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania, których wysokość ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz opłatę w wysokości 50 złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust.

1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).